

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2002-3-1 (Önaraştırma)

Karar Sayısı : 02-46/557-227

Karar Tarihi : 1.8.2002

A- TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. M. Tamer MÜFTÜOĞLU

Üyeler : Dr. Kemal EROL, İsmet CANTÜRK, Nejdet KARACEHENNEM, A. Ersan GÖKMEN, R. Müfit SONBAY, Kubilay ATASAYAR, Mustafa PARLAK, Prof. Dr. Zühtü AYTAÇ, Rıfki ÜNAL

B- RAPORTÖRLER: Ümit GÖRGÜLÜ, Ali Fuat KOÇ

C- ŞİKAYET EDENLER: - Ekmek Sanayi ve İşverenler Sendikası

İstiklal Cad. Mısır Apt. No: 311 Kat: 3
Beyoğlu/İSTANBUL

- İstanbul Fırıncılar Odası

Merkez Mah. Eyüp Yolu Cad. No: 14 Kat: 4
Parkhan Gaziosmanpaşa/İSTANBUL

D- HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA YAPILANLAR

- Pak Gıda Üretim ve Pazarlama A.Ş.

Pak İş Merkezi Prof. Dr. Bülent Tarcan Sok. No: 5/6,
Gayrettepe/İSTANBUL

- Özmaya Sanayi A.Ş.

Eski Adana Yolu Üzeri PK 50 Ceyhan/ADANA

- Mauri Maya Sanayi A.Ş.

Aksakal Köyü PK 101 Bandırma/BALIKESİR

- Akmaya Sanayi ve Ticaret A.Ş.

PK 15 Evrensekiz Lüleburgaz/KIRKLARELİ

E- DOSYA KONUSU: Türkiye’de faaliyet gösteren maya üreticisi firmaların aralarında anlaşarak fiyat tespit etmek suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun’u ihlal ettikleri iddiası.

F- İDDİALARIN ÖZETİ: Ekmek Sanayi ve İşverenler Sendikası'nın ve İstanbul Fırıncılar Odası'nın başvurusunda; Türkiye’de faaliyet gösteren maya üreticisi firmaların aralarında anlaşarak maya fiyatlarına %100’ün üzerinde zam yaptıkları ve kendi aralarında kartelleşmeye gittikleri, fiyatları sabitledikleri dolayısıyla 4054 sayılı Kanun’u ihlal ettikleri iddia edilmiştir.

G- DOSYA EVRELERİ: Ekmek Sanayi ve İşverenler Sendikası ile İstanbul Fırıncılar Odası'nın Kurum kayıtlarına sırasıyla 21.1.2002 tarih 351 sayı ve 30.1.2002 tarih ve 544 sayı ile intikal eden başvuruları üzerine hazırlanan Bilgi Notu, Rekabet Kurulu'nun 12.2.2002 tarih ve 02-08 sayılı Kurul toplantısında görüşülmüş ve

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 40/1. maddesi uyarınca önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.

İlgili karar uyarınca düzenlenen 17.7.2002 tarih 2002-3-1/ÖA-02-ÜG sayılı Önaraştırma Raporu 22.7.2002 tarih, REK.0.07.00.00/51 sayılı Başkanlık önergesi ile 02-46 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H- RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda;

- Maya üreticilerinin yaş ekmek mayası fiyatlarını birlikte belirlediklerine ve fiyat karteli oluşturdıklarına ilişkin herhangi bir bulguya ulaşılamaması nedeniyle ekmek mayası üreticilerinin fiyat artış tarih ve oranları arasındaki paralelliklerin ekmek mayası pazarının yapısından kaynaklandığı, dolayısıyla söz konusu iddia ile ilgili olarak; Pak Gıda Üretim ve Pazarlama A.Ş., Özmaya Sanayi A.Ş., Mauri Maya Sanayi A.Ş. ve Akmaya Sanayi ve Ticaret A.Ş. hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı,

- Akmaya San. ve Tic A.Ş.'nin bayileri Turgutlu Nakliye ve Gıda (İ.S.) ve Sezmez Ticaret (Z.S.) ile akdettiği sözleşmelerde, bayinin yeniden satış fiyatının belirlenmesine ve sözleşmenin bitiminden itibaren bayiye 1 yıllık rekabet etmeme koşulunun getirilmesine yönelik hükümlerin Kanun'un 4. maddesine aykırı olduğu, bu hükümlerin 2002/2 sayılı "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği"nde izin verilenlerin ötesinde rekabeti kısıtlayıcı özellikler taşıdığı ve bu sözleşmelerin 1997/6 sayılı Tebliğ'de öngörülen süre içerisinde Rekabet Kurumuna bildirilmediği tespit edilmiş olduğundan, anılan eylemleri gerçekleştiren Akmaya San. ve Tic. A.Ş. hakkında aynı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılması gerektiği,

- 2002/2 sayılı "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği"nde izin verilen rekabet kısıtlamaları haricinde rekabet kısıtlamaları içeren dağıtım anlaşmalarını, akdedilme tarihinden itibaren en geç 1 ay içerisinde Kurum'a bildirmeyen Akmaya San. ve Tic. A.Ş.'ye 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde öngörülen cezanın tatbik edilmesi gerektiği,

- 2002/2 sayılı Tebliğ'de izin verilen rekabet kısıtlamaları haricinde rekabet kısıtlamaları içeren dağıtım anlaşmalarını akdedilme tarihinden itibaren en geç 1 ay içerisinde Kurum'a bildirmeyen Akmaya San ve Tic A.Ş.'nin yönetim organlarında görev yapan kişilere Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen cezanın uygulanması gerektiği

ifade edilmektedir.

I- İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

I.1.1. İlgili Ürün Pazarı

Şikayetin konusu ve şikayete konu olan Pak Gıda Üretim ve Pazarlama A.Ş.(Pak Gıda), Özmaya San. A.Ş.(Özmaya), Mauri Maya San. A.Ş.(Maurimaya), Akmaya San. ve Tic. A.Ş.(Akmaya)'nin başlıca faaliyet alanları ekmek mayası üretimi ve dağıtımıdır. Ancak ekmek mayası türleri arasında, yaş ekmek mayasının endüstriyel pazarda ağırlıklı olarak kullanıldığı, firmaların faaliyetlerinin çok büyük bölümünün yaş ekmek mayası ile ilgili olduğu ve özellikleri itibarıyla diğer tür

mayalardan ayrıldığı dikkate alınarak, ilgili ürün pazarı “yaş ekmek mayası” olarak kabul edilmiştir.

I.1.2. İlgili Coğrafi Pazar

Pak Gıda, Özmaya, Maurimaya ve Akmaya'nın ürettikleri ürünleri tüm Türkiye'ye ulaştırma kapasitelerinin olması ve satışlarını tüm Türkiye çapında gerçekleştirmeleri nedeniyle ilgili coğrafi pazar Türkiye Cumhuriyeti sınırları olarak tespit edilmiştir.

I.1.3. Pazarın Genel Yapısı

Önaraştırmaya konu olan pazar, homojen bir ürün olan yaş ekmek mayasının az sayıda üretici tarafından, endüstriyel alıcı olarak nitelendirilebilecek çok sayıdaki tek tip müşteriye arz edildiği oligopolistik bir yapı sergilemektedir. Stratejik davranışlarda bulunurken rakiplerini de gözetmek zorunda bulunan teşebbüslerin faaliyet gösterdiği oligopolistik pazarlarda, herhangi bir anlaşma veya uyumlu eylem olmamasına rağmen özellikle fiyatlarda paralel hareketler gözlenebilmektedir. Zira, fiyat artışı yapmayı planlayan bir teşebbüsün rakiplerinin kendisini takip edeceklerinden emin olmadan bu artışı yapması oldukça zordur. Özellikle, ilgili ürünün homojen ve haberleşmenin kolay olduğu oligopolistik pazarlarda gözlemlenen paralel fiyat hareketlerini uyumlu eylem olarak değerlendirmek güçleşmektedir. Ancak, bu durum oligopolistik pazarlardaki paralel fiyat hareketlerinin hiç bir zaman uyumlu eylem olarak yorumlanamayacağı anlamına gelmemekte; aksine, söz konusu paralel davranışların pazarın oligopolistik yapısının mı, yoksa teşebbüslerin anlaşma veya uyumlu eylemlerinin mi sonucu olduğu konusunun değerlendirilmesi gerektiği anlamına gelmektedir. Zira, söz konusu oligopolistik pazar ne kadar şeffaf, ürün ne kadar homojen olursa olsun, fiyat artışı gerçekleştiren teşebbüsü rakiplerinin takip etmeme riski her zaman bulunmaktadır. Bu riski azaltmaya yönelik olarak teşebbüslerin ileriye dönük fiyat hareketlerini rakiplerine bildirmeleri teşebbüsler arası bir anlaşma veya uyumlu eylemin göstergesi olabilmektedir.

Yaş ekmek mayasının kullanıcısı olan fırınlar, endüstriyel alıcılar olmalarının da etkisiyle üretimde kullandıkları maya markaları arasında herhangi bir fark gözetmemekte, birçoğu birden fazla markayı aynı anda üretimde kullanabildikleri gibi bir markadan diğerine kolayca geçebilmektedirler. Marka bağımlılığının yok denilecek kadar az olduğu ekmek mayası pazarında, kullanıcılar açısından homojen bir ürün olan mayanın satışlarının artırılmasında reklam, tanıtım, ürün çeşitlendirme gibi faaliyetler fazla etkili olamamakta ve "fiyat" tek rekabet aracı olarak kalmaktadır.

Yaş ekmek mayası kolay bozulduğu için, satış elemanları fırınları sıkça ziyaret etmekte ve maya bırakmaktadırlar. Bu ziyaretler sırasında fırınlar, satış elemanlarına rakip maya üreticilerinin fiyatlarına ilişkin olarak bilgiler vermekte ve ucuz maya alabilmek amacıyla rakip maya üreticilerinin satış elemanlarından daha ucuza ürün alabildiklerini ifade edebilmektedirler. Böylece, maya üreticilerinin satış fiyatları hakkında bilgiler birbirlerine aktarılabildiği gibi, ekmek fırınları tarafından maya üreticilerinden önemli indirimler alınabilmektedir. Maya üreticilerinin fırınlar ile uzun süreli iş ilişkisi kurarak kendi müşteri kitlelerini oluşturamamaları ve satış elemanları tarafından aynı müşteri kitlesine homojen bir ürünün satılmaya çalışılması sonucu

pazar şeffaf hale gelmekte ve maya üreticileri Türkiye'nin bir bölgesindeki herhangi bir fırına rakiplerinin hangi fiyatla mal sattıklarını takip edebilmektedirler. Haberleşmenin kolay olduğu şeffaf pazarlarda faaliyet gösteren teşebbüslerin birbirlerinin hareketlerine kısa sürede tepki gösterebildiklerini ifade etmek mümkündür.

Türkiye ekmek mayası pazarında Pak Gıda, Özmaya, Maurimaya, Akmaya olmak üzere 4 üretici teşebbüs faaliyet göstermektedir.

Yaklaşık % pazar payı ile Pak Gıda bu pazarda lider durumdadır. %....-.... pazar payı ile Özmaya ikinci, %....-.... ile Akmaya üçüncü ve %....-.... pazar payı ile Maurimaya dördüncü durumdadır. Yıllar itibarıyla satış miktarlarında ve pazar paylarında önemli değişiklikler olmamıştır.

I.2. Yapılan Tespitler ve Hukuki Değerlendirme

I.2.1. Fiyat Hareketleri

Önaraştırma döneminde Raportörlerce şikayetçiler ve şikayet edilen teşebbüslerin yetkilileri ile görüşülmüş ve söz konusu teşebbüslerin konuyla ilgili belgeleri incelenmiştir. Bu incelemelerde; şikayetlerde belirtilen, maya üreticilerinin maya fiyatlarını birlikte belirledikleri ve fiyat karteli oluşturdukları iddialarını destekleyici herhangi bir bilgi veya belgeye rastlanılmamıştır.

Ayrıca yaş maya pazarındaki fiyat hareketlerini belirlemek üzere, pazarda faaliyet gösteren Pak Gıda, Akmaya, Maurimaya ve Özmaya firmalarının Ocak 2000-Mayıs 2002 dönemindeki fiyatlandırma stratejileri incelenmiştir. 2 yıllık dönem içerisinde adı geçen firmalarca yapılan fiyat artışları ve aylık ortalama satış fiyatlarına ilişkin olarak aşağıdaki bilgilere ulaşılmıştır.

Fabrika çıkış fiyatlarının incelenmesinde; Özmaya'nın liste fiyatı uygulamasının olmadığı, Akmaya, Maurimaya ve Pak Gıda'nın ise söz konusu dönem içinde beş defa fabrika çıkış fiyatlarını gösteren liste fiyatlarına zam yaptığı tespit edilmiştir.

Liste fiyatı uygulaması olan firmaların fabrika çıkış fiyatlarındaki değişimler Tablo-1'de gösterilmiştir.

Tablo-1: Fabrika Çıkış Fiyatlarındaki Değişimler (Brüt Fabrika Fiyatı)

PAK GIDA		MAURİMAYA		AKMAYA	
Tarih	kg /TL	Tarih	kg/TL	Tarih	kg/TL
28.12.1999	540.547	-	-	24.12.1999	594.496
7.9.2000	635.938	2000 yılı	605.413	09.09.2000	699.406
-	-	31.01.2001	712.251	-	-
13.3.2001	699.532	18.03.2001	783.476	14.03.2001	769.349
2.4.2001	839.438	08.04.2001	940.171	04.04.2001	923.214
5.11.2001	1.040.405	10.11.2001	1.165.254	26.10.2001	1.040.406
16.1.2002	1.261.098	27.01.2002	1.412.429	15.01.2002	1.412.429

2000 yılından itibaren ilk liste fiyatı artırımını Pak Gıda 7 Eylül 2000, Akmaya 9 Eylül 2000, Maurimaya ise 31 Ocak 2001 tarihinde gerçekleştirmiştir. Bu fiyat artışı üç firmada da %18 oranında olmuştur. Pak Gıda ve Akmaya iki gün ara ile fiyat

artışını gerçekleştirirken, Maurimaya diğerlerinden yaklaşık beş ay sonra fiyat artırımında bulunmuştur. Görüldüğü gibi ilk fiyatı artıran Pak Gıda olmuştur. Fiyat artış oranları eşit olsa da fiyatlar her firmada birbirinden farklıdır. İkinci fiyat artışını Pak Gıda 13.3.2001, Akmaya 14.3.2001, Maurimaya ise 18.3.2001 tarihinde ve %10 oranında gerçekleştirmiştir. Yine ilk fiyat artışını Pak Gıda yapmış ve diğer iki firma birkaç gün gibi kısa sürede aynı oranda artış gerçekleştirmişlerdir. Bir sonraki fiyat artışına yine Pak Gıda 2.4.2001 tarihinde %20'lik bir artışla öncülük etmiştir. Maurimaya ve Akmaya da bir hafta içerisinde aynı oranda artış yapmışlardır.

Dördüncü fiyat artışını Akmaya 26.10.2001 tarihinde %13 oranında, Pak Gıda 5.11.2001 tarihinde %24 oranında, Maurimaya 10.11.2001 tarihinde %24 oranında yapmıştır. Bu fiyat artırımında Akmaya diğerlerinden daha önce davranmıştır ve fiyat artış oranı diğerlerinden farklı gerçekleşmiştir. Ancak Akmaya daha öncekileri bayinin alış fiyatı üzerinden gösterirken, 26.10.2001 tarihindeki ve daha sonraki liste fiyatı artışını, bayi maya satış fiyatı olarak göstermiştir. Bu değişiklik, Akmaya'nın bu tarihlerdeki fiyat artış oranlarında yükseltici etki yapmıştır.

2002 yılının Ocak ayında gerçekleşen ve şikayetçilerin de özellikle üzerinde durduğu fiyat artışına Akmaya öncülük etmiş ve 15.1.2002 tarihinde %36'lık bir fiyat artırımında bulunmuştur. Pak Gıda ve Maurimaya ise sırasıyla 16.1.2002 ve 27.1.2002 tarihlerinde %21 oranında bir artış gerçekleştirmişlerdir.

Pak Gıda ve Maurimaya'da toplam %133 Akmaya'da %137 fiyat artışı olduğu aynı dönemde TEFE (Toptan Eşya Fiyatları Endeksi) artışı %173 TÜFE (Tüketici Fiyatları Endeksi) artışının ise %142 olduğu dosya mevcudundan anlaşılmaktadır. Liste fiyatı uygulaması olan tüm firmalarda incelenen dönem içerisindeki liste fiyatı artışları hem TEFE hem de TÜFE'nin altında kalmıştır.

Liste fiyatı uygulaması olan firmalarca ağırlıklı olarak liste fiyatlarının uygulanmadığı ve liste fiyatları üzerinden iskonto yapıldığı, dolayısıyla liste fiyatlarının piyasadaki durumu yansıtmadığı hususları da dikkate alınmıştır. Bu sebeple ve Özmaya'nın liste fiyatı uygulaması olmamasından dolayı tüm firmalardan ilgili döneme ilişkin aylık bazda gerçekleşen ortalama net fiyatlar elde edilmiş ve piyasadaki durumun daha net bir şekilde görülebilmesi için bu veriler değerlendirilmiştir.

Dosya mevcudu bilgi ve belgelerin değerlendirilmesi sonucunda; liste fiyatlarının uygulanmadığı ve gerçekleşen ortalama fiyatların her zaman için liste fiyatların altında kaldığı görülmüştür. Ortalama net fiyatlarda, bütün firmalardaki fiyat değişimlerinin genel hatlarıyla paralellik gösterdiği izlenimi doğmakla birlikte dönem dönem firmaların piyasada uyguladıkları fiyatların farklılaşabildiği bazı aylarda Pak Gıda ve Özmaya'da yaşanan keskin iniş ve çıkışların Akmaya ve Maurimaya'da yaşanmadığı da dikkat çekmektedir.

Bu bağlamda, ekmeğin mayası üreticilerinin fiyat artış tarih ve oranları arasında bazı paralellikler olduğu izlenimi doğabilecekse de, söz konusu paralelliklerin üreticiler arası bir anlaşma veya uyumlu eylem sonucu oluştuğunu gösterecek nitelikte maya üreticisi firmaların rekabeti ihlal ettiklerine yönelik başkaca bir tespit yapılamamış olması nedeniyle, söz konusu paralelliklerin ekmeğin mayası pazarının yapısından kaynaklandığı; mayanın homojen bir ürün olması, marka bağımlılığının

olmaması, fırınların birden fazla markayı aynı anda kullanabilmeleri ve bir markadan diğerine rahatlıkla geçebilmeleri, pazarda haberleşmenin kolay olması sonucu teşebbüslerin birbirlerinin hareketlerine çok kısa sürede tepki gösterebilmeleri neticesinde oluştuğu kanaatine varılmıştır.

I.2.2. Bayilik Sözleşmeleri

I.2.2.1. Pak Gıda, Maurimaya ve Özmaya'nın Bayilik Sözleşmeleri

Pak Gıda, Maurimaya ve Özmaya'nın bayileri ile yaptıkları sözleşmelerin değerlendirilmesi sonucunda;

- Pak Gıda'nın bayilik sistemleri ve bayilik sözleşmesi uygulamalarının olmadığını,
- Maurimaya'nın bayileri ile yaptığı ve standart olan bayilik sözleşmelerine örnek olarak bir bayi ile 1.11.2001 tarihinde akdedilen Yetkili Satıcılık Sözleşmesinin incelendiği ve rekabet ihlali içeren herhangi bir hükme rastlanmadığı,
- Özmaya'nın bayileri ile yaptığı ve standart olan bayilik sözleşmelerine örnek olarak 4.3.2002 tarihinde akdedilen bayilik sözleşmesinin incelendiği ve herhangi bir rekabet ihlaline rastlanmadığı

dosya mevcudu bilgi ve belgeden anlaşılmıştır.

I.2.2.2. Akmaya'nın Bayileri ile Yaptığı Sözleşmeler

29.11.2000 tarih ve 24245 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 27.6.2000 tarih ve 00-24/255-138 sayılı Kurul Kararında "1997/3 sayılı "Tek Elden Dağıtım Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği"nde izin verilen rekabet kısıtlamaları haricinde rekabet kısıtlamaları içeren dağıtım anlaşmalarını süresi içerisinde Kurumumuza bildirmeyen Akmaya San. A.Ş.'ne, Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde öngörülen 608.400.000.-TL. para cezası uygulanmasına OY BİRLİĞİ ile" karar verilmiştir. 12.11.1999 tarih ve SR/99-7 sayılı soruşturma raporunda; "Akmaya San. ve Tic. A.Ş. tarafından Kurumumuza gönderilen rekabeti ihlal eden hükümlerin çıkartıldığı yeni bayilik sözleşmeleri incelenmiş, yapılan incelemelerde rekabet ihlali içeren- yeniden fiyat belirleme ve iki yıllık rekabet etmeme yasağı- hükümlerinin kaldırılarak 1997/3 sayılı "Tek Elden Dağıtım Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği"ne uyumlu hale getirildiği tespit edilmiştir." ifadesi yer almaktadır.

Bu nedenle şirketin bu tarihten sonra yaptığı sözleşmeler incelenmiş ve 14.5.2002 tarihine kadar yapılan bayilik sözleşmelerinde sözleşmeyi grup muafiyeti dışına çıkaracak herhangi bir rekabet ihlaline rastlanılmamıştır. Ancak 14.5.2002 tarihinden sonra Akmaya bayileriyle yaptığı standart sözleşmede değişiklikler yaparak yeni sözleşmeleri uygulamaya başlamıştır.

Bu tarihten sonra yapılan sözleşmelerin incelenmesinde;

Akmaya ile bayilerinden Turgutlu Nakliye ve Gıda (İ.S.) arasında 14.5.2002 tarihinde 1 yıl süreyle geçerli olacak şekilde imzalanan bayilik sözleşmesi ve Akmaya ile Sezmez Ticaret (Z.S.) arasında 30.5.2002 tarihinde imzalanan bayilik sözleşmelerinin aynı hükümleri içerdiği, sadece bayi ismi ve sözleşme tarihinin fark ettiği ve söz konusu sözleşmelerin standart nitelikte olduğu anlaşılmıştır. Söz konusu sözleşmelerde; sözleşmenin bitiminden sonra belli bir dönem için bayiye rekabet

yasağı getirildiği ve bayinin satış fiyatının sağlayıcı konumundaki Akmaya tarafından belirlendiği tespit edilmiştir.

Bu durumda, içerdikleri rekabet kısıtlamaları nedeniyle gerek 1997/3 sayılı Tebliğ, gerekse 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği uyarınca grup muafiyetinden yararlanmaları mümkün olmayan bu sözleşmelerin, 4054 sayılı Kanun'un 10. maddesi hükmü doğrultusunda yapıldıkları tarihten itibaren bir ay içerisinde Rekabet Kurulu'na bildirmeleri gerektiği halde herhangi bir bildirimde bulunulmamıştır. Dolayısıyla, rekabeti kısıtlayıcı nitelikte hükümleri içeren sözleşmeleri bildirmeyen ve uygulamaya koyan Akmaya San. ve Tic A.Ş. hakkında Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılması gerektiği kanaatine varılmıştır.

J- SONUÇ

Yukarıda yer verilen değerlendirmeler çerçevesinde;

1. Maya üreticilerinin yaş ekmek mayası fiyatlarını birlikte belirlediklerine ve fiyat karteli oluşturduklarına ilişkin herhangi bir belgeye ulaşılamaması nedeniyle ekmek mayası üreticilerinin fiyat artış tarih ve oranları arasındaki bazı paralelliklerin ekmek mayası pazarının yapısından kaynaklandığı; mayanın homojen bir ürün olması, marka bağımlılığının olmaması, fırınların birden fazla markayı aynı anda kullanabilmeleri ve bir markadan diğerine rahatlıkla geçebilmeleri, pazarda haberleşmenin kolay olması sonucu teşebbüslerin birbirlerinin hareketlerine çok kısa sürede tepki gösterebilmeleri neticesinde oluştuğu, dolayısıyla bahsedilen konularda Pak Gıda Üretim ve Pazarlama A.Ş., Özmaya Sanayi A.Ş., Mauri Maya Sanayi A.Ş. ve Akmaya Sanayi ve Ticaret A.Ş. hakkında maya fiyatlarını birlikte belirlediklerine ve fiyat karteli oluşturduklarına ilişkin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına ve dolayısıyla her iki şikayetin de reddine,

2. Bununla beraber, önaraştırma sürecinde yapılan incelemelerde elde edilen diğer bilgi ve bulgular dolayısıyla;

i- Akmaya Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin bayileri Turgutlu Nakliye ve Gıda (İlhan SOYUMTÜRK) ve Sezmez Ticaret (Ziya SEZMEZ) ile akdettiği sözleşmelerde, bayinin yeniden satış fiyatının belirlenmesine ve sözleşmenin bitiminden itibaren bayiye 1 yıllık rekabet etmeme koşulunun getirilmesine yönelik hükümlerin ve uygulamalarının Kanun'un 4. maddesine aykırı olduğu ve bu hükümlerin ilgili muafiyet tebliğlerinde izin verilenlerin ötesinde rekabeti kısıtlayıcı özellikler taşıdığı yönündeki raportör görüşleri dikkate alınarak ve önaraştırma raporunda ileri sürülen iddialar ile toplanan bilgi ve belgeler ciddi ve yeterli bulunarak Akmaya San. ve Tic. A.Ş. hakkında aynı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına;

ii- Soruşturmanın, Kurul Üyesi Mustafa PARLAK başkanlığında yeter sayıda raportör eliyle yürütülmesine; bu soruşturma ile ilgili işlemler sırasında, 4054 sayılı Kanun'un 14. ve 15. maddelerinin işletilmesi konusunda Başkanlığa ve Soruşturma Heyeti'ne yetki verilmesine; Kanun'un 16. ve 17. maddeleri ile diğer ilgili maddelerinin göz önünde bulundurulmasına;

3. İlgili muafiyet tebliğlerinde izin verilen rekabet kısıtlamaları haricinde rekabet kısıtlamaları içeren dağıtım anlaşmalarının akdedilme tarihinden itibaren en geç 1 ay içerisinde Kurum'a bildirilmemesi dolayısıyla önerilen idari para cezası konusunun da soruşturma aşamasında değerlendirilmesine;

OY BİRLİĞİ ile karar verilmiştir.